

FIRST MID TERM EXAMINATION 2018-19
SEPTEMBER 2018
CLASS IX
Marking Scheme – SUBJECT [SANSKRIT][THEORY]
SET- A

Q NO.	ANSWERS	Marks
	खण्ड 'क'	
प्र 1 (I)	(क) शीतलम् जलम् (ख) पिपासितः	5
(II)	व्याघ्रं दृष्ट्वा सिंहः अकथयत्- "त्वम् अत्र किमर्थम् आगच्छत्" आत्मनं व्याघ्रं अकथयत्- ' किं सः चिन्तयति सः एव शक्तिशाली अस्ति ?'	
(III)	(क) सः (ख) जलं, (ग) समीपे (घ) वनराजः, खण्ड 'ख'	
प्र 2	पत्रम् 1) सस्नेहे 2) पत्रे 3) लिखामि 4) कक्षाध्यापिका, 5) भूगोलः 6) कुशला 7) विनम्रा 8) आयुः 9) सर्वेभ्यः 10) मित्रम्	10×½=5
प्र 3	चित्रवर्णनम् - Grammatically correct Sentence.	5x1=5
प्र 4	अनुवाद 1) सिंहः मृगस्य रक्तं पीत्वां वने अगच्छत् । 2) पर्यावरणस्य रक्षा अस्मान् परमं कर्तव्यं । 3) सीता रामस्य भार्या आसीत् । 4) छात्राः पुस्तकम् पठितुम् पुस्तकालयं आगच्छन्ति । 5) वने अनेकाः पशवः वसन्ति स्मः । खण्ड 'ग'	5x1=5
प्र 5	1) ऋ 2) पुष्पाणाम् 1) तालव्य 2) नासिका	2½=1 2x1=2
प्र 6	(क) सद+आचारः (ख) देवालयः (ग) कः+अहम् (घ) वागीशः	4x1=4
प्र 7	(क) अस्मिन् (ख) चटकाभिः (ग) पित्रे (घ) चतस्रः (ङ) चक्राणि (च) एकादश	6x1=6
प्र 8	(क) गच्छाम (क) सेवते (क) भवेत्	3x1=3
प्र 9	(क) पक्षीषु (ख) अध्यापकाय (ग) विद्यालयस्य (घ) पर्वतस्य	4x1=4
प्र 10	(क) उपकृत्य (ख) पठितुम् (ग) श्रुत्वा	3x1=3
प्र 11	(क) सु+पुत्रेण (क) निर्+गच्छति (ख) प्रत्यावदत् (ग) प्रभवति	2x1=2
	खण्ड 'घ'	
प्र 12	गद्यांशः - (1) मम मित्राणि भविष्यसि?	2+2+2

	<p>(2) भक्ष्यकवलानि (3) चटककपोतः बालं उत्तरत यत् अहम् नीडः कार्यो बटदुशाखाया तद्यामि कार्येण । (क) एहि (ख) तृतीया (ग) मित्रं (घ) लट्</p>	
प्र 13	<p><u>पद्यांशः -</u> (1) ध्वनिं (2) पुष्पुञ्जे (3) मलयमारूतचुम्बिताः ललितपल्लवाः पादपा सन्ति । (क) मलिनम् (ख) पक्तिम् (ग) ल्यप् (घ) प्रेक्ष्य</p>	2+2+2
प्र 14	<p><u>नाट्यांशः -</u> (1) श्वश्रु (2) विमला (3) श्वसुरः कथ्यति, - 'कोऽयं कलहाडम्बरः प्रातःकालादेव?' (क) उक्तम् (ख) लभ् (ग) षष्ठी (घ) नृशंसता</p>	2+2+2
प्र 15	<p><u>प्रश्ननिर्माणं-</u> (क) कस्य (ख) कम् (ग) किम् (घ) कस्याः (ङ) कुत्र</p>	5x1=5
प्र 16	<p><u>अन्वय -</u> (1) गुणाः (2) निर्गुणं (3) नद्य (4) आसाद्य <u>अन्वयः -</u> (1) जन्तवः (2) तस्माद् (3) वचने (4) दरिद्रता</p>	4x½=2 4x½=2
प्र 17	<p><u>कथाक्रमेणानुसारम्</u> (1) पुरा कस्मिंश्चिद् ग्रामे एका निर्धना वृद्धा स्त्री न्यवसत् । (2) नैतादृशः स्वर्णपक्षः रजतचञ्चुः स्वर्णकाकस्तया पूर्वं दृष्टः । (3) स्वर्णसोपानेन सा स्वर्ण-भवनमाससाद । (4) ताम्रस्थाल्यां एव अहम् निर्धना भोजनं करिष्यामि । (5) नैतादृक् स्वादु भोजनम् अद्यावधि बालिका खादितवती । (6) तस्यां महार्हाणि हीरकाणि विलोक्य सा प्रहर्षिता । (7) गर्वितया बालिकया प्रोक्तम् स्वर्णमयेन सोपानेन अहम् आगच्छामि । (8) लुब्धया बालिकया लोभस्य फलं प्राप्तम् ।</p>	8x½=4
प्र 18	<p><u>विलोमपदं</u> 1) सूर्योदयः 2) जागरूकः <u>पर्यायवाचीपदं</u> 1) महानसम् 2) भूपति</p>	4x1=4